

Sygn. akt VU 267/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku L. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o ponowne ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania L. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 26 lutego 2015 r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 26 lutego 2015 roku w ten sposób, że przyznaje L. M. prawo do ustalenia kapitału początkowego z uwzględnieniem jako okresu składkowego okresu zatrudnienia od dnia 10 lipca 1976 roku do dnia 4 sierpnia 1976 roku i od dnia 9 lipca 1977 roku do dnia 3 sierpnia 1977 roku.

Sygn. akt VU 267/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 lutego 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., odmówił L. M. ponownego przeliczenia kapitału początkowego. W uzasadnieniu podniesiono, że przeliczenie zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2013 roku nie powoduje zmian wartości kapitału. Nadal najkorzystniejszy jest wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 10 lat kalendarzowych tj. z lat 1989-1998, który wynosi 97,98% (ustalony decyzją z dnia 4 listopada 2004 roku) oraz współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynosi 70,71% i nie uległ zmianie. Organ rentowy nie uwzględnił wynagrodzenia na podstawie przedłożonych kserokopii list płac z okresu od 10 lipca 1976 roku do 4 sierpnia 1976 roku oraz od 9 lipca 1977 roku do 3 sierpnia 1977 roku ponieważ z ww. dokumentów nie wynika w oparciu o jaką umowę wykonywana była praca (np. umowa o pracę, umowa zlecenia) oraz brak informacji czy zatrudnienie wykonywane było co najmniej w wymiarze 1/2 etatu.

W odwołaniu z dnia 5 marca 2015 roku L. M. wniosła o ponowne ustalenie kapitału początkowego przez zaliczenie do stażu pracy okresu zatrudnienia od 10 lipca 1976 roku do 4 sierpnia 1976 roku i od 9 lipca 1977 roku do 3 sierpnia 1977 roku. Podniosła, że w w/w okresach pracowała jako pomoc kucharki na koloniach letnich w C. organizowanych przez Miejskie Przedsiębiorstwo (...) w K..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni L. M. w dniu 31 października 2001 roku złożyła wniosek o ustalenie kapitału początkowego.

(dowód: wniosek k. 1 akt ZUS)

W kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych wnioskodawczyni podała, że od 23 stycznia 1979 roku nieprzerwanie pracuje w (...) Spółce Akcyjnej w O.. Do wniosku dołączyła zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za lata 1979-1998.

(dowód: kwestionariusz k. 2 akt ZUS, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 4 akt ZUS)

Decyzją z dnia 29 kwietnia 2002 roku organ rentowy ustalił kapitał początkowy L. M. na dzień 1 stycznia 1999 roku na kwotę 106.656,88 złotych.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1989 roku do 31 grudnia 1998 roku.

Wskaźnik wysokości kapitału początkowego wyniósł 97,98%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 97,98% przez kwotę bazową wynoszącą 1220,89 złotych.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął 228 miesięcy okresów składkowych (19 lat) oraz 11 miesięcy okresów nieskładkowych, współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego -70,71% oraz średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat – wynoszący 209 miesięcy.

(dowód: decyzja z dnia 29 kwietnia 2002 roku k. 12-13 akt ZUS)

W dniu 3 lutego 2015 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego z uwzględnieniem w podstawie wymiaru zarobków uzyskanych przez wnioskodawczynię w latach 1976-1977 w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) z ograniczeniem odpowiedzialności w K.. Do wniosku L. M. załączyła potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopie list płacowych za okres od 10 lipca 1976 roku do 4 sierpnia 1976 roku i od 9 lipca 1977 roku do 3 sierpnia 1977 roku.

(dowód: wniosek k. 15, listy płac k. 17-18 akt ZUS)

L. M. w okresie od 10 lipca 1976r. do 4 sierpnia 1976r. i od 9 lipca 1977r. do dnia 3 sierpnia 1977r. była zatrudniona przez Miejskie Przedsiębiorstwo (...) w K. jako pomoc w kuchni na koloniach letnich organizowanych dla dzieci pracowników Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) w K. w miejscowości C.. Wnioskodawczyni pracowała w w/w okresach codziennie w godzinach od 6.00 do 18.00 z przerwami pomiędzy poszczególnymi posiłkami. Wnioskodawczyni pomagała przy przygotowaniu każdego posiłku oraz przy sprzątanii po jego zjedzeniu przez dzieci kolonijnie. Jej bezpośrednim przełożonym była D. S. – kierownik kolonii. Wnioskodawczyni otrzymywała za wykonaną pracę wynagrodzenie po zakończeniu turnusu.

(dowód: zeznania świadka D. S. protokół rozprawy z dnia 9 czerwca 2015 roku nagranie od minuty 3.24 do minuty 12.00, zeznania świadka B. M. (1) protokół rozprawy z dnia 9 czerwca 2015 roku nagranie od minuty 12.04 do minuty 20.40, zeznania wnioskodawczyni protokół rozprawy z dnia 9 czerwca 2015 roku nagranie od minuty 21.30 do minuty 27.18)

Miejskie Przedsiębiorstwo (...) z ograniczeniem odpowiedzialności w K. nie wystawiło wnioskodawczyni druku (...) L. M., ponieważ nie figuruje ona w rejestrze akt osobowych (...) i nie posiada akt osobowych na to nazwisko.

(dowód: pismo z dnia 17 lutego 2015 roku k. 19 akt ZUS)

**Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
zważył, co następuje:**

Odwołanie jest uzasadnione.

Stosownie do treści art. 114 ustęp 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku poz. 1440 ze zm) prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Podstawą ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości mogą być tylko i wyłącznie nowe dowody, a zatem takie które nie były znane organowi rentowemu w poprzednim postępowaniu. Przymiot nowości nie dotyczy natomiast ujawnionych okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji. A zatem podstawą ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości nie muszą być okoliczności, na które osoba ubiegająca się o świadczenia lub organ rentowy nie mogły powołać się w poprzednim postępowaniu, lecz takie, które powinny być znane przy dołożeniu minimum staranności, ale na skutek błędu lub przeoczenia nie zostały uwzględnione w poprzednim postępowaniu, a powodujące pominięcie ustalenia istnienia jednego z warunków uprawniających do świadczeń (tak. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z 2010-05-26, II UK 354/09).

W będącej przedmiotem osądu sprawie wnioskodawczyni wniosła o ponowne ustalenie kapitału początkowego przez doliczenie do ogólnego stażu pracy dwóch okresów zatrudnienia: od 10 lipca 1976 roku do 4 sierpnia 1976 roku i od 9 lipca 1977 roku do 3 sierpnia 1977 roku, a nie o przeliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem wynagrodzeń z tego okresu. Skarżąca wbrew wywodom organu rentowego nie kwestionowała, że najkorzystniejszym dla niej okresem do wyliczenia wysokości kapitału początkowego są wynagrodzenia uzyskane w latach 1989-1998, z których to został kapitał ustalony w decyzji pierwszorazowej. Nie ulega wątpliwości, że organ rentowy przy obliczaniu kapitału początkowego skarżącej nie uwzględnił spornych okresów zatrudnienia. Jak wynika bowiem z decyzji z dnia 29 kwietnia 2002r. do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy uwzględnił wyłącznie okres zatrudnienia wnioskodawczyni od 23 stycznia 1979r. do 31 grudnia 1998r., co dało 228 miesięcy okresów składkowych (19 lat) oraz 11 miesięcy okresów nieskładkowych.

Podnieść należy, że kapitał początkowy wylicza się zgodnie z art. 173 ustęp 3 ustawy na dzień 1 stycznia 1999r. A zatem okresy składkowe i nieskładkowe wylicza się na dzień 1 stycznia 1999r. Skarżąca celem wykazania, że w spornych okresach pracowała zawodowo powołała się na nowe dowody w postaci list płac przedstawiających uzyskane przez nią wynagrodzenia w spornych okresach. Dokumenty te nie były znane organowi rentowemu w dacie ustalania po raz pierwszy kapitału początkowego, co nastąpiło decyzją z dnia 29 kwietnia 2002 roku.

Organ rentowy nie uwzględnił wniosku skarżącej o zaliczenie do stażu pracy spornych okresów wskazując, że z przedłożonych dokumentów nie wynika w oparciu o jaką umowę wykonywana była praca oraz brak informacji czy zatrudnienie wykonywane było co najmniej w wymiarze 1/2 etatu.

Zgodnie z § 22 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. z 2011r., nr 237, poz. 1412) jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

1)legitymacja ubezpieczeniowa;

2)legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

W myśl zaś § 21 ust. 1 ww. rozporządzenia środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Należy stwierdzić, że przedłożone przez wnioskodawczynię poświadczone za zgodność z oryginałem przez Miejskie Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w K. listy wynagrodzeń personelu kolonii letnich w C. za lata 1976-1977 spełnia kryteria dowodu w rozumieniu § 21 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Wprawdzie z dokumentów tych nie wynika w oparciu o jaką umowę wykonywana była praca, ale te okoliczności mogą być udowodnione innymi środkami dowodowymi, w tym zeznaniami świadków. W postępowaniu przed sądem nie stosuje się bowiem żadnych ograniczeń dowodowych, a więc każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które są uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (art. 473 k.p.c.).

Stosownie do treści art. 22 § 1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Na treść stosunku pracy składają się zatem wzajemne prawa i obowiązki stron stosunku pracy (pracownika i pracodawcy). Zasadniczym elementem konstrukcyjnym stosunku pracy jest zobowiązanie pracownika do osobistego wykonywania pracy na rzecz pracodawcy za wynagrodzeniem. Kolejna cecha tego stosunku to zawłaszczanie wyniku pracy przez pracodawcę i wykonywanie pracy w warunkach podporządkowania czyli pod kierownictwem pracodawcy. Pracownik nie odpowiada jednak za wynik pracy , ale za samo staranne świadczenie pracy.

W będącej przedmiotem osądu sprawie taki właśnie stosunek — umowa o pracę - łączył skarżącą z Miejskim Przedsiębiorstwem (...) w K. w okresie od 10 lipca 1976 roku do 4 sierpnia 1976 roku i od 9 lipca 1977 roku do 3 sierpnia 1977 roku.

Wykazało to przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe w postaci zeznań świadków: B. M. (2) i D. S., które korespondują z zeznaniami skarżącej co do charakteru łączącej ją z (...) umowy i korespondują ze zgromadzonymi w sprawie dokumentami w postaci list płac personelu K..

B. M. (2) pracowała w spornym okresie jako sprzątaczką w ośrodku kolonijnym w C.. Potwierdziła, że wnioskodawczyni w spornym okresie pracowała jako pomoc w kuchni. Fakt codziennej pracy wnioskodawczyni w spornym okresie w ośrodku w C. wynika także z zeznań jej bezpośredniej przełożonej D. S., emerytowanej nauczycielki, która kilkakrotnie była kierownikiem kolonii organizowanej przez (...) w K. w C.. D. S. zeznała, że z tego co wie (...) zatrudniał na kolonii nauczycieli, kucharki, sprzątaczkę oraz pomoc w kuchni na podstawie umów o pracę. D. S. potwierdziła, że wnioskodawczyni na koloniach letnich w C. w latach 1976/1977 była zatrudniona przez (...) w K. i pracowała jako pomoc w kuchni. Przyznała, że to ona D. S. wydawała jej codzienne polecenia, do których wnioskodawczyni się stosowała. Wnioskodawczyni pracowała codziennie przy przygotowywaniu wszystkich posiłków oraz przy sprzątanu po ich spożyciu, w godzinach od 6.00 do 18.00 z przerwami pomiędzy poszczególnymi posiłkami.

Za swoją pracę jak wynika z list płac skarżąca była wynagradzana przez (...). Fakt umieszczenia wnioskodawczyni na listach płac (...) personelu kolonii letnich w C. w latach 1976/1977 potwierdza, że zaliczała się do personelu a zatem była pracownikiem tego podmiotu.

Wnioskodawczyni wykazała zatem, że w zakwestionowanym przez organ rentowy okresie tj. od 10 lipca 1976 roku do 4 sierpnia 1976 roku i od 9 lipca 1977 roku do 3 sierpnia 1977 roku rzeczywiście świadczyła pracę

(codziennie od poniedziałku do niedzieli) na rzecz (...) jako pomoc kuchenna. Do jej obowiązków należała pomoc przy przygotowywaniu wszystkich posiłków, a także sprzątanie pomieszczeń.

W ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy w sposób nie budzący wątpliwości wskazuje, iż skarżąca w spornych okresach faktycznie świadczyła pracę na rzecz (...) w K., a ten pracę tę przyjmował i wypłacał jej wynagrodzenie. Praca była świadczona pod kierownictwem pracowników (...) (D. S.) zarówno co do miejsca, czasu świadczenia pracy jak i jej przedmiotu.

Ponieważ treść łączącego skarżącą z (...) stosunku spełnia wszystkie cechy stosunku pracy, należy stwierdzić że właśnie taki stosunek (umowa o pracę) łączył skarżącą z (...) w okresie od 10 lipca 1976 roku do 4 sierpnia 1976 roku i od 9 lipca 1977 roku do 3 sierpnia 1977 roku okresach.

Zatrudnienie na podstawie umowy o pracę jest okresem składkowym, który winien jako przypadający przed 1 stycznia 1999r. zostać uwzględniony przy ustalaniu kapitału początkowego.

Jednocześnie wskazać należy, iż wbrew stanowisku organu rentowego, z pisma (...) w K. z dnia 17 lutego 2015 roku nie wynika, że wnioskodawczyni nie była zatrudniona na koloniach letnich na podstawie umowy o pracę. Przedsiębiorstwo w tym piśmie wyjaśniło jedynie dlaczego nie wystawiono L. M. druku (...). Przyczyną tego stanu rzeczy był fakt nie figurowania skarżącej w rejestrze akt osobowych (...) i nie posiadania akt osobowych. Brak akt osobowych nie świadczy o tym, że wnioskodawczyni nie była pracownikiem (...) zatrudnionym na podstawie umowy o pracę. Należy przypomnieć, że skarżąca pracowała tam jedynie dorywczo w okresie swoich wakacji. Nic więc dziwnego, że przedsiębiorstwo nie zakładało akt osobowych dla swoich dorywczych sezonowych pracowników. Listy płac dowodzą jednak ponad wszelką wątpliwość, że skarżąca takim pracownikiem była, co potwierdziły zeznania świadków.

Dlatego też z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.